

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΒΙΒΛΙΟΣΤΑΣΙΟ

Ποιοι εδώ γνωρίζουν ποιες είναι οι σημερινές προδιαγραφές για ένα σύγχρονο βιβλιοστάσιο;

Ποιοι γνωρίζουν την σημερινή εξέλιξη και την δυνατότητα ανάπτυξης ενός σύγχρονου βιβλιοστασίου;

Γνωρίζει επίσης κανείς ότι το βιβλιοστάσιο προκειμένου να είναι χρηστικό στην φύλαξη υλικού αλλά και να καλύπτει την εργονομία για τον χρήστη που προορίζεται, έχουμε εντελώς διαφορετικές προδιαγραφές στο βιβλιοστάσιο για παιδική, σχολική ακαδημαϊκή, ειδική ή άλλη βιβλιοθήκη.

Επίσης κάτι που συμβαίνει στην Ελλάδα αλλά δεν είναι στις προδιαγραφές για βιβλιοθήκες ενηλίκων είναι το ξύλινο βιβλιοστάσιο, το οποίο χρησιμοποιούμε ΜΟΝΟ στις παιδικές βιβλιοθήκες, δηλαδή για ηλικίες από

6 και αν θέλουμε έως 12 ετών. Γιατί; Δεν θέλουμε τα παιδιά μας να πέφτουν με το κεφάλι, όταν σκοντάφτουν, σε μέταλλο.

Όταν ένας χώρος είναι για δημόσια προσέλευση κοινού, είναι κανόνας και το καθορίζει η Ελληνική νομολογία & νομοθεσία να προβλέπουμε κάθε τυχόν ενδεχόμενο που μπορεί να προκαλέσει ατύχημα ή παγίδα στον εργαζόμενο ή χρήστη.

Η Ελλάδα είναι στην υψηλότερη σεισμική ζώνη από την υπόλοιπη Ευρώπη, κάτι που δεν γνωρίζουν δυστυχώς όλοι οι μελετητές, ιδιαίτερα οι ξένοι που αναλαμβάνουν τα έργα μας. Οι δημοσίες προσέλευσης χώροι πρέπει να πληρούν όλα τα μέτρα ασφάλειας και πυροπροστασίας και να επιτρέπει την έκτακτη διαφυγή από

το κτίριο, ανεμπόδιστα. Δυστυχώς όμως βλέπουμε να παραδίδονται χώροι ακατάλληλοι, αλλά και ένα μεγάλο μερίδιο των Ελληνικών υπηρεσιών να βγάζουν διαγωνισμούς με ακατάλληλα έπιπλα για την χρήση που προορίζονται. Έτσι βλέπουμε αποθήκες βιβλιοθηκών με σπασμένα έπιπλα και είναι σαφές ότι πετιούνται τα χρήματα του Ελληνικού δημοσίου, λόγω άγνοιας.

Το δικό μας Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΕΛΟΤ) δεν έχει την ελεγκτική δύναμη των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών τεχνολογικών ινστιτούτων, με αποτέλεσμα να παραδίδονται έπιπλα σε μεγάλα έργα, με κονδύλια της Ε.Ε., όπου είναι απαγορευτικό να προμηθεύονται ακατάλληλα έπιπλα και να μην έχουν καν τα standard της Ε.Ε. ή αντίστοι-

χων έργων του εξωτερικού. Έτσι στην Ελλάδα εισάγονται έπιπλα που δεν ΔΕΝ κυκλοφορούν σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες γιατί δεν πληρούν της απαραίτητες προδιαγραφές. Αντί να ζητούνται πιστοποιητικά ποιότητας EN 17025 που είναι και όρος της ντιρεκτίβας της Ε. Ε. και είναι το επίπεδο (test level 4 & 5) για βαριά δημόσια χρήση, δηλαδή 24ωρη χρήση αεροδρομίου, ζητούν στους διαγωνισμούς ISO 9000, 9001, ή 14000 δηλαδή απαιτούνται πιστοποιητικά τυπικής σταθερής παροχής υπηρεσίας και όχι προϊόντος (έχει σχέση με έρευνα, μελέτες βελτίωσης προϊόντος, κλπ.) ενώ η σημερινή βιβλιοθήκη πρέπει να προσφέρει υπηρεσίες αντίστοιχες με τους ίδιους φορείς των διεθνών προτύπων, απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, το 1998, στο οποίο, όλοι ανήκετε.

Ας πάρουμε το βιβλιοστάσιο αναλυτικά:

Το βιβλιοστάσιο αποτελείται από ορθοστάτες, οριζόντιες μπάρες, ράφια, βιβλιοστάτες, και πλέον άπειρα ανταλλακτικά. Μπορούμε να αναπτύξουμε με μαθηματική ακρίβεια τις ανάγκες της κάθε βιβλιοθήκης σύμφωνα με τον χώρο της, είτε είναι ελάχιστος, ή μεγάλος. Σήμερα το ίδιο βιβλιοστάσιο μπορεί να είναι και θέση αναγνωστηρίου ή OPAC, εκθετήριο περιοδικών, οπτικοακουστικού υλικού ή έργων τέχνης, κατασκευή κατακόρυφη ή πάνω σε κυλιόμενες καρότσες, βιτρίνα, και ότι μας ζητήσει η εκάστοτε βιβλιοθήκη.

Τις αυστηρότερες προδιαγραφές για θέματα ασφάλειας και πυροπροστασίας στον κόσμο για όλα τα υλικά ενός δημόσιου κτιρίου, ακόμα και για υφάσματα, τις βρίσκουμε στο Πυροσβεστικό Σώμα της Καλιφόρνια καθώς έχουν πικρά πείρα από τις καταστροφικές συνθήκες ενός σεισμού. Η μελέτη του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια, ορίζει ότι οι καλύτερες επιφάνειες για την διατήρηση της συλλογής είναι αυτή που βάφεται με την ξερή επεξεργασία, δηλαδή την εποξική βαφή φούρνου που χρησιμοποιούν στα μεταλλικά βιβλιοστάσια από ασάλι. Για αισθητικούς λόγους και μόνο, μπορούμε να χρησιμοποιούμε ξύλινα πλαίσια στα ακραία βιβλιοστάσια κάθε στοιχίας.

Η επιφάνεια του ραφιού πρέπει να είναι απόλυτα καθαρή από προεξοχές, κλπ. ώστε να μην φθειρεί ΤΙΠΟ-

ΤΑ την συλλογή. Οι ξύλινες βιβλιοθήκες είναι λιγότερο λειτουργικές π.χ. το ξύλο έχει προβλήματα με το οξύ (πίνει ότι του προσφέρουμε, καθαρό περιβάλλον, υγιές δένδρο και σαφώς αντίστοιχα), εκπέμπει επικίνδυνα χημικά που αλλοιώνουν το χαρτί, το τελείωμα της επιφάνειας κολλάει στην συλλογή και έχει ελάχιστη ανθεκτικότητα στην ανάπτυξη, εντόμων. Επίσης επειδή είναι αδύνατον να δεχθεί βάρος - όσο παίρνει ένα βιβλιοστάσιο, (παρατηρούμε ότι τα ξύλινα βιβλιοστάσια δεν ξεπερνούν το ύψος των 212 εκ.) που αντιστοιχούν σε μία παιδική βιβλιοθήκη, με ηλικία έως 12 ετών όπου το ύψος είναι 120 - 140 εκ. και φτάνουν το τελευταίο ράφι που έχει ύψος 180 εκ. Ο ενήλικας που είναι 160 εκ. ύψος και πλέον, φτάνει το ράφι που είναι 210 εκ. οπότε το βιβλιοστάσιο της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης έχει ύψος 225 - 230 εκ. Επίσης τα βιβλιοστάσια μίας όψεως πρέπει να πακτώνονται στον τοίχο με ούπατ και το μεταλλικό πλαίσιο της πλάτης ώστε να μην εμποδίσουν το κοινό σε έκτακτη διαφυγή από το κτίριο. Το ξύλινο βιβλιοστάσιο αδυνατεί να κρατήσει τόσο βάρος κάτω από κραδασμούς και σπείει!!!!!!!

Παράδειγμα:

α. Πυρασφάλεια

Είναι πασιφανές, κατανοητό και δεν χρειάζεται πλατύτερη ανάπτυξη ότι ένα τόσο εύφλεκτο αντικείμενο (βιβλίο / χαρτί) περιβάλλεται από ένα άλλο εύφλεκτο - πυρόφιλο θα λέγαμε - υλικό όπως το ξύλο, εκτοξεύοντας την επικινδυνότητα στα ύψη.

β. Στρεβλώσεις (συντελεστές στρεβλώσεως) ορθοστάτου / ραφιού

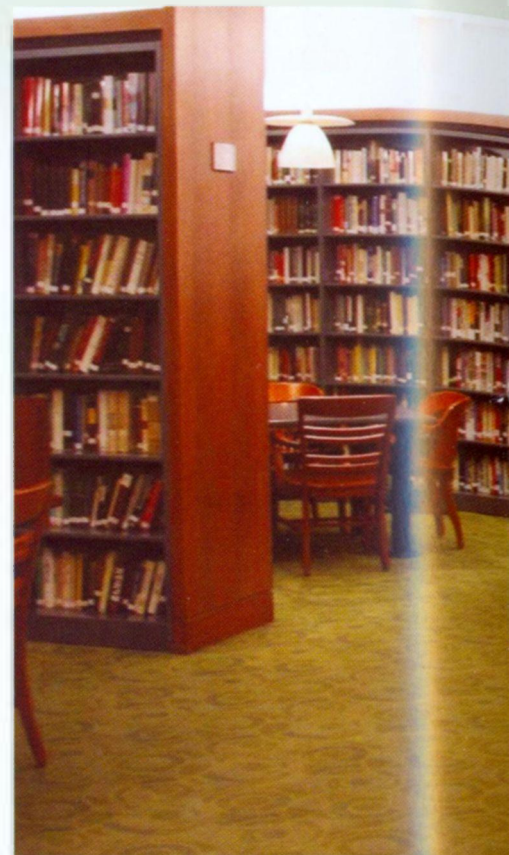
Η ανοχή του ξύλινου ορθοστάτου είναι σαφώς μικρότερη στην στρέβλωση λόγω βάρους (κι αν ακόμη ενισχύεται από απλό μεταλλικό προφίλ με αντιστραβλωτικές νευρώσεις, ειδικό στις πιέσεις του βάρους του χαρτιού.

γ. Εξαερισμός - εφύγρανση

Η ύπαρξη ξύλινων πλαιίων και πλάτης «ενταφιάζει το βιβλίο και δυσχεραίνει την κυκλοφορία του αέρα και της σωστής υγρανότητάς του απαραίτητες προϋποθέσεις για την μακροβιότητα του χαρτιού.

δ. Αλλαγή θέσεων ραφιών

Συνήθως το ξύλινο πλαίσιο που φέ-

ρει διάτρηση για την αναπροσαρμογή των ραφιών δεν αντέχει (μαλακό υλικό) την συχνή αλλαγή του ύψους. Κι' αν ακόμη η διάτρηση είναι επί κάποιου μεταλλικού φορέα η ανάγκη της χρήσης τυχόν εργαλείων (κατσαβίδι - βίδωνε - ξεβίδωνε) καθιστά την οποιαδήποτε Βιβλιοθηκονόμο εξαρτημένη από την προθυμία και έγκαιρη διαθεσιμότητα του εκάστοτε συντηρητού της βιβλιοθήκης ή του συγκροτήματος.

ε. Ξύλο - πάντα ζωντανός οργανισμός

Το ξύλο παραμένει πάντα ζωντανός οργανισμός, όσες χημικές επεξεργασίες / αφύγρανσης και να έχει περάσει, συστέλλεται και διαστέλλεται με την υγρασία που φέρει η ατμόσφαιρα. Αν δεν έχει επεξεργαστεί σωστά για σαράκι, αναπτύσσει μεγαλύτερο πρόβλημα στο βιβλίο και αν δεν συντηρείται ή καθαρίζεται σωστά, ξεραίνεται, με αποτέλεσμα να βρίσκεται σε υψηλό δείκτη πυροφιλίας όπως αναφέρουμε παραπάνω.

Βιβλιοστάσια Μίας Όψεως

Το ύψος των βιβλιοστασίων 210 εκ. και ο συνδυασμός των ραφιών 6 + 1 δημιουργεί 4 χώρους A4 και ένα 10 περίπου εκατοστά. Άχρηστο. Για

τί άχρηστο; Κάθε ράφι δέχεται σε πλήρη χρήση 25 – 50 βιβλία (ανάλογα με το πάχος).

Επειδή (από όσο γνωρίζουμε) τα βιβλία ταξινομούνται στα ράφια βάσει θέματος και όχι βάσει μεγέθους η ύπαρξη και ενός βιβλίου Α4, μέσα σ' αυτά τα 45 – 50 καθιστά την ύπαρξη του χώρου Α4 αναγκαία έστω και αν τα υπόλοιπα 44 βιβλία είναι μικρότερα.

Μία δαπάνη του βου στην ουσία άχρηστου ραφιού θα μπορούσε να διοχετευθεί για την προμήθεια κάποιου άλλο προϊόντος για την βιβλιοθήκη.

Μετά ΟΛΕΣ οι ενώσεις βιβλιοθηκών του εξωτερικού δοκιμάζουν και ορίζουν ότι τα ράφια πρέπει να αντέχουν 50 κιλά, έκαστο στα 90 εκ. μήκος, χωρίς λυγισμό (μιλάμε για μεταλλικό ράφι), δηλαδή 490 Newton. Αυτό σημαίνει ότι το βιβλιοστάσιο των 6 + 6 ραφίων πρέπει να αντέχει 600 κιλά συνολικά. Αν είναι 7 + 7 ράφια, είναι 700 κιλά σύνολο.

**Ελεούσα Τσουνή - Αρχιτέκτων Εσωχώρου
INTERIOR & CONTRACT DESIGN
Κινητό 6975 783 991 - Μέλος της Ι.Φ.Λ.Α.**

Αντιπρόσωπος για Ελλάδα & Κύπρο

EKZ GmbH
Έπιπλα, αναλώσιμα & υπηρεσίες
για Βιβλιοθήκες

ΠΕΛΑΤΕΣ ΜΑΣ

- ο Πανεπιστήμιο Κρήτης - Γάλλος Ρέθυμνο - Βιβλιοθήκη 5.500 μ2.
- ο Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Καρλόβασι, Σάμος.
- ο Εθνική Πινακοθήκη & Μουσείο Αλεξ. Σούτσου.
- ο Δημοτική Βιβλιοθήκη Μαρκόπουλου.
- ο Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- ο Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.
- ο Τ.Ε.Ι. Λάρισας
- ο Τ.Ε.Ι. Καβάλας
- ο Ιερά Μονή Αιγιαλείας & Καλαβρύτων
- ο Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης
- ο Σχολές Α.Κ.Τ.Ο.
- ο Νοσοκομείο Αιγινήτειο
- ο Τσιμπανούλης & Συνέταιροι
- ο Αρσάκεια-Τοσίτσα, Σχολεία Εκάλης
- ο Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (Κ.Ε.Θ.Ε.Α.)
- ο Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελιστριάς Τήνου
- ο Goethe Institut Inter Naciones, Athen - Βιβλιοθήκη
- ο Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας
- ο Ιερά Μονή Αγίου Παντελεήμονα, Ρωσικού - Βιβλιοθήκη
- ο Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος
- ο British Council, Αθήνα - Βιβλιοθήκη
- ο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σύρος - Βιβλιοθήκη
- ο Εστία Νέας Σμύρνης
- ο Γ.Α.Κ. Ιστορικό Αρχείο Σάμου

ο Δημοτική Βιβλιοθήκη Νάξου
ο Team 4 Ε. Ε

Μελέτες Εσωτερικής
Αρχιτεκτονικής & Μορφολογίας

- ο Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Τρικκαίων - Δημοτική Βιβλιοθήκη, Μουσική Δισκοθήκη, Μουσείο, Αίθουσα Ζωγραφικής.
- ο Κοινωνικός Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης - "Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο".
- ο Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας, Άγιον Όρος, (1994) - Βιβλιοθήκες με κινητά βιβλιοστάσια. (μελέτη, εξοπλισμός και εκτέλεση έργου)
- ο Πανεπιστήμιο, Αιγαίου, Καρλόβασι, Σάμος - Τμήμα Μαθηματικών. Βιβλιοθήκη.
- ο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος - Τμήμα Παιδαγωγικό, Βιβλιοθήκη.
- ο Ινστιτούτο Cervantes, Αθήνα - Πρόταση λειτουργίας Βιβλιοθήκης.
- ο ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ - ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
- ο Πανεπιστήμιο Κρήτης - Γάλλος Ρέθυμνο (1997) - Βιβλιοθήκη 5.500 μ2, μελέτη, προδιαγραφές και όλες οι αισθητικές επεμβάσεις.
- ο Δημοτική Βιβλιοθήκη Μαρκόπουλου - Ετοιμασία Γενικών Προδιαγραφών Βιβλιοθήκης και μελέτη Φωτισμού.
- ο Πανεπιστήμιο Αθηνών - Βιβλιοθήκη Βυζαντινής & Νεοελληνικής Φιλολογίας.
- ο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κτίριο Βιβλιοθήκης Ως σύμβουλος στο Αρχιτεκτονικό Γραφείο Θ. Παπαγιάννη & Συνεργάτες, 17.000 τετραγωνικά μέτρα. (1997)

- ο ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ & ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞ. ΣΟΥΤΣΟΥ - Βιβλιοθήκη (1999).
- ο ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ, ΡΩΣΙΚΟΥ (ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ) - Αρχιτεκτονική Μελέτη Εσωτερικού Χώρου Βιβλιοθήκης
- ο Ιστορικό Αρχείο Σάμου - Σάμος.
- ο ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΑΣ, (Άγιον Όρος, 1999)
- ο ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΑΤΤΙΚΗΣ
- ο Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών - Κατασκευαστικό για το γκισσέ δανεισμού της Βιβλιοθήκης
- ο ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ & ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ - Βιβλιοθήκη
- ο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - μετατροπή αποθηκών σε χώρους για κινητά βιβλιοστάσια (1999).
- ο ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ, Λευκωσία - Μελέτη Προδιαγραφών Λειτουργίας Βιβλιοθήκης 4.000 μ2 σε συνεργασία με το Αρχιτεκτονικό Γραφείο Ανδρέα Μουκτάρη (Λευκωσία, Κύπρο)
- ο Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης.
- ο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ανάδοχος για οργάνωση και χωροθέτηση της επίπλωσης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης (2002)
- ο Goethe Institut Inter Naciones, Athen - Πρότυπη βιβλιοθήκη
- ο Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λεβαδίας - Βιβλιοθήκη
- ο Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπλίου «Ο Παλαμήδης» - Τμήμα Χρηστών Η/Υ
- ο ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΙΓΑΛΕΩ
Αθήνα, 17.09.2007.